

TÓTH PÉTER, WAGNER KÁROLY ÉPÍTMÉNYSZERKEZETEK TŰZVÉDELMI JELLEMZŐI IV.

A cikksorozat korábbi részei az építményszerkezetek tűzvédelmi jellemzőit ismertető Tűzvédelmi Műszaki Irányelv felépítését és főbb tartalmi elemeit mutatták be. A befejező rész a TvMI potenciális alkalmazási területeire tér ki.

Kulcsszavak: helyettesítő megoldás, tűzvédelmi megfelelési nyilatkozat, tűzeseti viselkedés

Aktív – passzív

Az épületek tűzbiztonságát számos tényező eredője határozza meg. E tényezők közül a hazai szabályozás régóta nagy – egyes vélemények szerint túlzott mértékű – hangsúlyt fektet a passzív tűzvédelmi megoldások alkalmazására. Az aktív védelem elsődleges megoldásai közül a beépített tűzjelző és tűzoltó berendezések csupán bő másfél évtizede, a 9/2000. (II. 16.) BM rendelet megjelenésével kerültek bele a követelményrendszerbe. A hő és füst elleni védelemmel már az MSZ 595 szabványsorozat is foglalkozott, de a komolyabb, korszerűbb elvárásokat a 26/2005. (V. 28.) BM rendelet fogalmazta meg. A jogszabályi háttér az aktív és a passzív védelemre elsősorban egymást kiegészítő, nem pedig helyettesítő jellegű megoldásként tekint, bár ez utóbbi is megjelenik az OTSZ-ben. Egyes passzív megoldások kiváltására szolgál a beépített tűzterjedésgátló berendezés, amelynek lehetséges kialakítását a tűzoltó berendezésekre vonatkozó Tűzvédelmi Műszaki Irányelv 2016. február 15-én kiadott változata részletezi.

Bárhogy is alakul a szabályozás jövője, az építményszerkezetek továbbra is fontos szerepet fognak játszani az építményre vonatkozó alapvető követelmények kielégítésében. Az OTSZ és a valós tűzeseti viselkedés alapján számos esetben a szükséges védelem nem oldható meg passzív, elválasztó szerkezetek nélkül. Külön problémakört képez a meglévő épületek átalakítása, a tűzvédelmi követelménnyel érintett építményszerkezetek igazolása, megfeleltetése a jelenlegi követelményeknek.

Nyilatkozat tűzvédelmi megfelelésről

Az építményszerkezetek helyes megválasztása, illetve megtervezése tűzvédelmi szempontból összetett feladat. A tervezőnek ismernie kell az adott termék, szerkezet tűzzel szembeni viselkedését, esetleges tönkremenetelének, károsodásának módját, hatását más szerkezetekre, a szerkezetek közötti kapcsolatokat, összefüggéseket. Előnyt jelenthet, ha egy tűzvédelmi tervező vizsgálati, illetve tűzeseti tapasztalatokkal, ismeretekkel (is) rendelkezik.

Bár az egyes építményszerkezetek tűzvédelmi követelményeknek való megfeleléséről a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 13. § (4) bekezdés e) pontja szerinti igazolásának eseteiről és módjáról szóló 55/2013.

MEGLÉVŐ SZERKEZETEK
TŰZVÉDELMI JELLEMZŐINEK ÉRTÉKELÉSE

(X. 2.) BM rendelet lehetőséget teremtett arra, hogy tűzvédelmi tervező, illetve tűzvédelmi szakértő egyes (meglévő, korlátozott) esetekben építményszerkezet tűzvédelmi megfeleléséről állítson ki nyilatkozatot, mégis az elmúlt 3 évben a BM OKF-re megküldött nyilatkozatok száma nem haladja meg a 10-et. A TvMI az ilyen jellegű tervezői, szakértői feladatokhoz is alapvető segítséget nyújthat – igazolt kiindulási adatok biztosításával.

Meglévő szerkezetek értékelése

A gazdasági válság számos megindult építkezés leállításához vezetett. A félbeszakadt projektek közül egyre többet „újraélesztettek”, ami szükségessé teheti az elkészült szerkezetek állapotának felmérését, felhasználhatóságának, illetve tűzvédelmi jellemzőinek értékelését. Ilyen esetekben fokozott óvatossággal, nagyobb körültekintéssel kell eljárni, tekintettel a félkész épület-torzók időjárás hatásai által okozott esetleges károsodásaira.

Az MSZ 595-3 szabvány melléklete ismertette a szabvány kiadásának idejében használt jellemző építési termékek, illetve építményszerkezetek éghetőségi besorolását és tűzállósági határértékét. Ezeket a táblázatokat a későbbi jogszabályok is tartalmazták, azonban a tartalom komolyabb mértékű frissítése és értékelése nélkül. A hatályos OTSZ már nem tartalmazza ezeket az értékeket, hiszen a teljesítményjellemzők nem követelményjellegűek, tehát helyük nem a jogszabályban van. A táblázatos értékek hiányát a tűzvédelmi tervezők, szakértők többször jelezték. A TvMI kidolgozásának egyik célkitűzéseként a munkacsoport felülvizsgálta a táblázatok tartalmát, és a hozzáférhető korabeli szerkezetvizsgálati dokumentumok figyelembe vételével állította össze az irányelv D mellékletét, amely megteremteti a meglévő szerkezetek értékelésének alapjait.

Alacsony energiaigényű épületek

Bár a TvMI alapvetően szerkezetcentrikus és első ránézésre oda nem illőnek tűnik az alacsony energiaigényű épületek egyes tűzvédelmi megoldásait ismertető E melléklet, mégis az irányelvbe illő, fontos része az ismeretanyag. A mellékletben szereplő részletek rámutatnak arra, hogy egy konkrét szerkezeti megoldásnál mennyire fontos a szerkezet tűzhatásra történő változásainak ismerete, a potenciális tűzterjedési útvonalak megállapítása, és ezek értékelését felhasználva kialakított védelem alkalmazása. A hatékony energiafelhasználásra vonatkozó elvárások szigorodása várhatóan előtérbe helyezi ezeket a megoldásokat, azok tűzvédelmi vonatkozásaival együtt.

Merre tovább?

A TvMI a követelményrendszer esetleges későbbi módosításánál is figyelembe vehető alpanyagként. Átgondolandó például, hogy indokolt-e ragaszkodni a tűzvédelmi osztály követelményéhez valamennyi építményszerkezet esetén, vagy érdemes-e szűkíteni az érintett szerkezetek körét. Más szerkezeteknél a jelenlegi szabályozás további pontosítására lehet szükség. A megalapozott döntésekhez ismerni kell a (jelenlegi EN szabványkörnyezet sze-

rinti) tűzvédelmi osztállyal kapcsolatos vizsgálatokat, azt, hogy a vizsgálati eredmények milyen mértékben modellezik a szerkezet valós tüzeseti viselkedését, az esetleges eltéréseknek mi az oka és az eltérések nem vezetnek-e veszélyes mértékű enyhítéshez a szabályozásban.

Jó példát jelent erre az égve csepegés kérdésköre és a gyújtásveszélyességi paraméter ($g_0/g_1/g_2$), amely az OTSZ-ben nem található meg a követelmények között. Számos építési termék szabványos égve csepegési vizsgálatának értékelését követően fogalmazódott meg a vizsgálatokat végző ÉMI részéről az a felvetés, miszerint az EN 13501-1 szerinti tűzvédelmi osztály mellett a reális tüzeseti viselkedést ténylegesen tükröző paraméterrel kellene jellemezni a beépítési helyzet és a funkció alapján érintett termékkört.

Valamennyi tűzvédelmi műszaki irányelv elkészítése közben merülnek fel olyan témák, amelyeknek helye lenne az érintett TvMI-ben, de első ütemben még nem történt meg a kidolgozásuk. Az irányelvek bővítése ugyanakkor nem állt meg. A Tűzvédelmi Műszaki Bizottság 2017. évi terve a tűzterjedés elleni védelemről, valamint a hő és füst elleni védelemről szóló TvMI bővítését tartalmazza, de a többi irányelv alkalmazásának tapasztalatai is fontosak, meghatározhatják a TvMI-k fejlesztésének irányait. A tapasztalatokat, javaslatokat várjuk és gyűjtjük a munkacsoport további munkájának elősegítése érdekében.

Toth Péter főmérnök ÉMI, Szentendre
Wagner Károly tű. alez. BM OKF, Budapest

ROBOTEX
Kiadói Üzletág Kft.

Utánvilágító jelzések

Munka- és Tűzvédelmi Szaküzlet:
1138 Budapest, Tomori köz 13.
Telefon: 329-7472, 350-1236
Mobil: +36-30-535-4503
Fax: 236-0481
E-mail: info@robotex.hu
Webáruház: www.robotex.hu

CERT
ISO 9001

TEXPORT
PROTECTIVE TOWNS

Csúcsminőségű bevetési védőruhák a világ egyik legjobb gyártójától!

- Csúcsminőségű alapanyagok, szabadalmi oltalommal védett világszínvonalú (és folyamatos) fejlesztések,
- Bevetési védőruhák integrált "mászóövvvel" (Berlinben és Hannoverben már ilyen használnak),
- Erdőtűzes ruhák (már több éve a kínálatunkban),
- Létesítményi, önkéntes és hivatásos tűzoltóságok a hazai referenciák között,
- OKF által rendszeresített bevetési ruhák, kámszák
- Antisztatikus derékszíj

Sava

Pneumatikus emelőpárnák és HAZ-MAT felszerelések

- Emelőpárnák
- Dekontamináló rendszerek
- Mobil gátek, mentőplatformok
- Léktömítők
- Mobil víztartályok

PIROTEXT
VÉDŐRUHÁZAT

Baráth Tibor ny. tű. hdgy.
ügyvezető
mobil: 70/77-44-105
e-mail: info@pirotext.hu
www.pirotext.hu

Pirotext – a Texport és Savatech termékek kizárólagos hazai forgalmazója